

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 87.

V Ljubljani, v soboto 18. aprila 1891.

Letnik XIX.

Volilci!

Poklicani ste v bližnjih dneh, da izpolnite svojo volilno pravico in dolžnost v mestni zastop ljubljanski. Skrbite, da bode prišel volit vsak, ki ima volilno pravico. Zakaj tožiti o hudih davkih, o občinskih dokladah nič ne pomaga; treba je le voliti može, kateri bodo zapisali kot mestni vaši zastopniki na svojo zastavo besede: **Ljubljani je potreba pred vsem varčnih gospodarjev, ki bodo skrbeli za red in olupševanje bele Ljubljane, ki se bodo pa pri tem vedno ozirali na mestne davkoplačevalce, ter ne bodo trosili denarja tam, kjer tega ni potreba.**

Volilci, ne dajajte se preslepiti z nobenimi še tako medenimi besedami, volite soglasno od katoliško-političnega društva priporočene kandidate; razločno zapišite njih imena na svoje glasovnice, kakor jih zgoraj berete.

Gospodje volilci Ljubljanskega mesta! Pridite ob določenih dnevih v polnem številu na volišče in soglasno oddajte svoje glasove imenovanim gospodom, od katerih morete pričakovati, da bodo, ako jih izvolite, uspešno zastopali vaše koristi v mestnem zboru ljubljanskem.

Pri volilnem shodu katoliško-političnega društva v nedeljo dné 12. t. m. so v obilnem

številu zbrani volilci soglasno za volitve v mestni zastop ljubljanski, ki se vrši za

tretji razred

v ponedeljek, dné 20. aprila
proglasili sledeče kandidate:

Ivan Dovgan,
mizar;

Andrej Kalan,
stolni vikar in posestnik;

Ludovik Ravnihar,
upok. c. kr. dež. sodišča svetnik.

Odbor katol. političnega društva.

Politični naši otroci.

Odkar se vrše volitve v občinski národní zastop ljubljanski, ni bilo zanimanje tako veliko in vsestransko, kakor ravno letos. Vzroka temu živahnemu gibanju ni nam treba daleč iskati. Javna tajnost je bila, da se morajo razmere pri mestni upravi predrugačiti na ta ali oni način, kajti prepričan je vsak že, da tako ne more in ne sme na dalje iti. Toda javno tega pripoznati se ni nikdo drznil, na mero-dajnem mestu povzdigniti svoj glas se ni nihče upal, bodi si iz osebnih ozirov, bodi si iz pomisleka, kaj porekó národní naši nasprotniki, ako jim odkrijemo rane našega národnega telesa. Gospodom, ki imajo vplivno besedo v občinskem zastopu, je gotovo znano, da ni bilo gledé rešitev aktov, sklepov občinskega sveta, uprave i. t. d. javno ničesar slišati, k večemu

stavila se je včasih kaka nedolžna interpelacija. Vse je teklo v starem tiru, ali v resnici je bila stagnacija, in vsaka stagnacija je nazadnjaštvo, in nje nezogibna posledica razkrojitev. Ako bi gospodje imeli pogum javno kazati na rane svojega telesa, ob enem pa tudi sredstva navajati, da se te zacelijo, ne prišlo bi tako daleč. Ravno ker imamo za sedaj sicer neškodljivega ali vendar tem bolj pazljivo opazujočega nasprotnika, morala bi biti sveta dolžnost národnega zastopa vsestransko tako postopati, da bi ne mogel očitati trohice nemškutar, še manj pa národnjak. Toda žal, temu ni tako; uvela se je neka diktatura, katera je odstranila s kruto silo vsako še tako skromno opozicijo ter si prisojala edino odločevalno besedo. Nema vsakdo železnih živcev, da bi v takem nehvaležnem boju vstrajal, in marsikateri trezno misleči človek se je rajši umaknil, nego da bi se izpostavil v slučaju opozicije včasih ne finim napadom. Tako je nastala diktatura nekaterih gospodov, in ti so neomejeno vladali s pomočjo večine svojih tovarišev, kateri so jim slepo sledili ter smatrali teh diktatorjev mnenje kot edino resnično.

Toda vsaka sila do vremena. Iz zgolj stvarnih razlogov ustanovila se je opozicija, ki se ni ustrašila povzdigniti tudi javno svoj glas. Dokaz, da je ta opozicija opravičena, je nje odmev. Kakor razdraženi sršeni, če jim gnezdo razdiraš, začeli so prizadeti gospodje pikati, in ker niso imeli stvarnih razlogov, da bi ovrgli trditve opozicije, pričeli so drugo ne baš priporočila vredno taktiko, katera ima v časnikarstvu svoje posebne ime. Pričeli so se osebni napadi v njihovem glasilu, „Slov. Narodu“. V olikani družbi je privatno življenje sveto, in človek, ki je le količkaj dostojen, ne bo privatnega življenja vtikal v politiko. Toda temu glasilu je vse jedno; še en korak in „Brus“ in „Slov. Narod“

LISTEK

Nedeljske misli.

XXVI.

„Habemus“ se razlega sedaj po onih miru-željnih krajih, kjer smo se bojevali in obrekovali še pred kratkimi tedni za sedanji bojeviti državni zbor, kateri pozdravljamo danes v sedanjem njegovem še nedolžnem krilu.

Najbolj zanimiv je v tem našem najnovejšem političnem rojencu slučaj, da se je rodil brez gotove večine, a da potrebuje večino vsaj „von Fall zu Fall“, če hoče živeti svoje sicer kratko šestletno življenje. Zaradi tega sodimo, da bode hodil „na zajutrek“ k bogati in nekdanji tudi mogočni nemški levici, k kosilu k poljskim plemičem in če ne bode drugače, bode večerjal včasih tudi v Hohenwartovem ali pa konservativnem klubu, kjer se bodo zbirali bajé vsi oni politiki — ki se bojujejo za vsako najmanjšo politično drobtinico „von Fall zu Fall“. V poslednjo politično „ljudsko kuhinjo“ bodo zahajali tudi naši gg. poslanci „von Fall zu Fall“, namreč tedaj, kedar bode potrebovala vlada njihovih glasov, da se „prekadi“ ta ali ona priporočena postava in kedar se bodo spomnili našega preljubega devet-najstega odstavka, ki stoji še vedno brez lastnega podstrešja pod „nemškim kapom“.

Dalje moramo zabelježiti, da so se „jeden pot“ tudi naši liberalni Nemci „prifrknili“, rišoč nam že

„a priori“ s svojo domišljevano večino „mene tekkel“ na steno, ter narekavali vladi, s katerimi pogoji prevzamejo vladanje v lasten zakup in garantovali, da nosijo potem vsi „avstrijski Slovani“ v jednom letu njihove „Zipfelhaube“.

Celó že davnaj „regierungsmüde“ baron Widmann slovenskega sladkega spomina je pritekel pri tej priložnosti iz svojega prisluženega Tuskuluma v jedni sapi k svojim nekdanjim Tirolcem ter prosil za državnozborski, „reete ministerski“ mandat, ako-ravno je trdil pred kratkim ravno istim Tirolcem v deželnem zboru, kakov glavobol mu provzročuje konservativni tirolski zrak.

Tako in jednako se je rodila in pričela naša nova šestletna bojna dōba, o kateri daues še vedno ne moremo trditi, koliko političnih računov, obljub in junaških dejanj se je že podpisalo „in bianco“ in koliko gradov se zida na medvedovo kožo. Dočim je naša politična konstelacija podobna Kočevarjevemu košu „von Fall zu Fall“, „hoch oder nieder“ in brez magnetne igle, jeli so se prikazovati v naši ožji domovini vse hvale vredni in odločni duhovi.

Najprvo moramo konstatovati, da so se ravno-kar uvaževale velike zasluge ljubljanskega „Brusa“ za moderno estetiko in človekoljubje, in da se je zaradi tega javno vzdal v peti ogelni kamen dunajske „Slovenije“, ki bode pričal še čez 4000 ali več let, na kako visoki stopnji omike je živel neki rod v Ljubljani v predpotopni dōbi.

Dalje bodo izvedeli naši pozni potomci, slovenski namreč, ako se nam jih bode kaj rodilo,

kakov boj smo bili Slovenci v devetnajstem veku za slavo in pa smešnost svojega, kakor trdimo, po tujčevi péti teptanega imena.

Poslednje namreč, kar se tiče tujčeve péte, pripoznajmo vsi radovoljno pri belem dnevu, da nas ni zaničevala in teptala niti turška podkev tako, kakor se zaničujemo in ponižujemo v svojih „leibzurnalich“ baš sedaj mi sami.

Najbolj žalostno je, da gleda poldrugimilijonni slovenski narod mirno, kako mu pljujejo nekatere izgubljene in havarirane eksistence v obraz, ter plačuje celó njihov slovstveni „amonjak“.

A kako naj sodimo ostro o svojih „slavnih“, če nam tudi naši duševni slavčki prepevajo melodi-je, katerih glas nam ubija najlepše idejale naše mladosti. Dočim smo nekateri Slovenci tako predrzni, da se upiramo z vsemi svojimi močmi nemškemu državnemu jeziku, adoptujejo ga naši slavni in preučeni „slavisti“ za svoj dvorni in prirčni jezik.

V istini ginljivo se čitajo ginljiva Miklošičeva in Jagićeva nemška osobna pisma, s katerimi si voščita dobro jutro in dobro srečo; a najbolj ginljiva pri tem je sodba najmlajšega našega gimnazijca, ki gleda na takem národnem odru, kako nična in goljufiva je idealnost njegovih klasičnih junakov, in se prepričuje, da siva vsa je teorija, a praktičnost in elastika jedino zeleno drevo življenja.

Sviftijane.

si bodeta podala roke ter se javno pred občinstvom pokazala kot „par nobile fratrum“. Žalostno je že čitati najstarejši slovenski dnevnik, ki je svoje dni bil res v pravem pomenu besede glasilo slovenskega naroda, a je zdaj tako nizko padel, in z njim gospodje, ki imajo pri tem listu merodajno besedo. „Qui tacet, consentire videtur.“ Njih vedenje je že tako naivno, da jih popolnoma opravičeno smemo imenovati politične otroke. Zakaj se pa vendar tako jezé? Zaradi opozicije? Opozicija mora biti, kajti brez opozicije ni napredka, in že slavni francoski državnik Talleyrand izjavil je, da si on sam ustanovi opozicijo, ako jo ne najde v zbornici. Toda opozicija mora biti dostojna, moška, ne z osebnimi, s stvarnimi razlogi mora priti pred občinstvo in dokazati tudi stvarno svojo trditve. Ali smo mi morebiti kaj drugega storili? Nesmo li navedli stvarnih tehtnih razlogov? Ali je kdo le ovrget eno besedico naših trditve? To so le formalnosti, dejali so, te se lahko odpravijo. Za Boga, zakaj jih pa neste odpravili? Saj ste vedeli, da ti nedostaki obstojé že leta in leta. Stvarno se mora delati, in vsakdo od prvega do zadnjega mora storiti svojo dolžnost, potem bo narodna stvar pridobila in razmere v mestni hiši se bodo zboljšale.

Politične otroke imenovali smo nekatere gospode baš zaradi njih otročjega nepremišljenega vedenja. Kedor čita v „Slov. Narodu“ te osebne, iz privatnega življenja vzete napade, ki trezno mislečemu ne dokazujejo ničesar drugega, nego nizko stopinjo omike in pòdlo mišljenje, temu pride nehoté na misel otrok, ki se je udaril ob mizo in v svoji otroški jezi prične s palico udrihati po njej, češ, jaz ti bom že pokazal. Ravno na tako otroško udrihanje po opoziciji naletimo sedaj skoraj vsak dan v „Sl. Nar.“. Tu čitamo n. pr.: „Kapelan Kalan leta okolu, da mu kar škriči vihrajo, kapelana oblaka smo že ožigosali, g. dr. Gregorič pa zanemarja svojo prakso, kakor sta nam povedali dve osebi.“

Pač čudne pojme imajo „Narodovci“ o politični dostojnosti! Ali so to stvarni ugovori proti trditvam opozicije, da so mestni proračun, računski zaključki, redne seje občinskega sveta itd. na merodajnem mestu deveta briga, ali so to protidokazi gledé na organizacijo mestnih uradov, poslovanje nekaterih odsekov, nerešene akte in sklepe, gledé na uporabo preostanka vodovodne doklade? Ali bi ne bilo bolj moški, ko bi priznali istino, da bi se z vzajemnim resnim delom odpravili ti nedostaki in vredila mestna nprava?

Toda tako plemeniti neso ti gospodje. Namesto stvarnih protidokazov vihté v desnici cepce, raziskujejo in obrekujejo nasprotniku zasebno življenje, češ, „semper aliquid haeret“, dasiravno sami nosijo na temenu maslo, katero bi tudi mi lahko raztopili, da bi se jim vilo po lici. Mislijo si, ker mu drugače ne moremo do živlega, oplašimo ga na ta način in škodujemo mu, ker se vtika v naše račune in načrte. Mi smo tukaj, inteligenca, kateri se mora uklanjati slovenski narod in „nazadnjaški“ naši protivniki v mestnem zastopu. To so „hauerji“ otroške jezice. Le tako naprej, s časom se bodete ujeli ter osramotili pred vsem svetom, ker stranka, ki se poslužuje tacih sredstev, nema obstanka. —č.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. aprila.

Notranje dežele.

Poljaki in levčarji. Zjedinjena levica gojila je dolgo nado, da jo bodo Poljaki podpirali. Sedaj so pa jim pa vse nade splavale po vodi. Poljaki so že jasno pokazali, do hočejo hoditi z grofom Hohenwartom. Kakor je že znano, je vitez Jaworski vzajemno z grofom Hohenwartom predlagal, da se voli adresni odsek. Stvar je le formalna, ali je vendar večjega pomena, ker so s tem Poljaki pokazali, da hočejo hoditi z desnico. Nemški listi že sedaj preté, da levica ne bode glasovala za adresu, katero bodo sestavili desničarji, posebno zanjo ne bodo glasovali, če se bode v njej kaj naglašalo avtonomno stališče. Po tem takem je pričakovati, da se bodeta že v adresnem odseku razločili vladna stranka in opozicija in bode že adresna debata jasno pokazala, da se nasprotje mej desnico in levico ne da poravnati, naj si vlada še tako prizadeva.

Mladočehi. Mladočehski listi so pred volitvijo pisali, kak upliv bodo imeli Mladočehi v državnem zboru in še sedaj neprestano trdijo, kako je vse od njih odvisno. Pri volitvah v odseke se je pa pokazalo, koliko upliva imajo. V odseke, kateri imajo po 36 članov, izvolili so po dva Čeha, dočim je poprej v take odseke bilo voljenih po 7 Čehov. Iz tega je pač razvidno, da se v državnem zboru mladočehski

delegaciji ne pripisuje posebna važnost. Zadnja leta je Čeh bil drugi podpredsednik zbornice poslancev, pa tudi načelnik budgetnega kluba, sedaj se pa na taka vplivna mesta volijo le drugi poslanci. Češki narod bode, nadajamo se, kmalu spoznal, da je napak storil, ko je dr. Riegru izvil vodstvo iz rok.

Vnanje države.

Bolgarija in Rusija. Vest, da misli bolgarska vlada zahtevati od Rusije, naj ji izroči morilce ministra Belčeva, je bila nekako prenapljena. V Sofiji pa baje zares mislijo odposlati tako noto, kadar se bode pokazalo, da so morilci zares že v Rusiji. Sedaj pa to še ni dognano. Morilci so znani bolgarski vladi po imenih in tudi vé, da sta dva prišla iz Carigrada, dva pa iz Srbije, in da sta poslednja dva v Srbiji prej vse preskrbela, da bodo lahko ubežali skozi deželo, ali pa se skrili. V Srbiji je sedaj kakih 400 bolgarskih emigrantov brez vsakega posla, ki so vsi bili pripravljeni pomagati morilcem k begu. Po atentatu bila je nastala v Sofiji velika zmešnjava, občno se je mislilo, da je ta umor še le začetek večjih dogodkov. To zmešnjavo so porabili morilci, da so ušli. Poizvedbe so pokazale, da so morilci peš šli do srbske meje, potem se pa po železnici odpeljali v Belgrad. Ali so naprej šli vkupe, ali so se razšli, ali so še v Srbiji ali kje drugje, ni ničesa znano. Bolgarska vlada je naprosila sicer hitro srbsko, avstrijsko in ogrsko vlado, da bi jih prijeli, ali dosedaj jih nikjer niso dobili. Nadaljujejo se poizvedbe, če bi bili v Rusiji, ali dosedaj se ni moglo nič gotovega izvedeti. Stvar je jako težavna, ker ruska oblastva ne pospešujejo, temveč le ovirajo poizvedbe.

Pruski Poljaki. Novi pruski minister ni tako sovražen Poljakom, nego je bil prednik njegov. Dovolil je, da smejo ljudskošolski učitelji za naprej privatno poučevati otroke v poljščini, kar jim je bilo dosedaj strogo zabranjeno. Tudi v bodoče ne bodo več poljskih učiteljev premeščevali v nemške kraje, nemških pa v poljske, ker so se preverili, da s tem le škodujejo šolstvu. Polagoma bodo več poljskih učiteljev iz nemških krajev prestavili zopet mej Poljake. Vse to zares ni veliko, ali Poljaki so vendar veseli, da jih ne bodo tako več zatirali, kakor so jih dosedaj.

Bismarckova kandidatura. Vsekako za Bismarcka ni posebno častno, da pride v ožjo volitev za državni zbor s socijalnim demokratom, naj tudi zmaga pri ožji volitvi. Tem manj bode mogel biti izvolitve vesel, ker more zmagati le s pomočjo velfov in naprednjakov, katere je tolikrat že proglasil za sovražnike nemške države. Berolinski listi pa celo pišejo, da še prav gotovo ni, da bi Bismarck tudi zmagal, in je še mogoče, da pade pri volitvi osnovatelj mogočne nemške države in prvi kancelar njen.

Ministerska kriza na Portugalskem. Na Portugalskem je dalo ministerstvo svojo ostavko, ker nima upanja, da bi moglo v zbornici dobiti večino za pogodbo, katero je sklenilo z Anglijo zaradi afriških zadev. Po tej pogodbi je Anglija Portugalcem dovolila tako malo, da zares ne morejo biti zadovoljni. Bogata Anglija bi rada polagoma Portugalcem odrgala vse ozemlje v Afriki. Nova portugalska vlada imela bode pa tudi jako težavno stališče, kajti ne bode mogla doseči ugodnejše pogodbe z Anglijo.

Luksemburško. Veliki vojvoda luksemburški hoče pokupiti privatna posestva pokojnega holandskega kralja na Luksemburškem. Da bode pa mogel osnovati majorat (fidejkomis), kar sedaj po luksemburških zakonih ni dovoljeno, hoče vlada predložiti zbornici o tem poseben načrt zakona.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 16. aprila. Pri nas imamo gledališko krizo. Naj nikdo ne misli, da dobimo morda radi tega v kratkem novo gledališče, za katero imamo nabranega denarja že čez 300.000 gld., nego se bode morda stari intendant, ki je krizo provzročil, nadomestil z novim, bolj previdnim. Znano je bralcem „Slovenčevim“, kakšne nasledke je provzročila Doczijeva igra „Poslednja ljubezen“ v prvem hipu. Madjarski dramatik Doczy pa je pozval tudi našega intendanta Knajzla, da se opraviči, kako je mogel dopustiti, da se njegova igra v vezani besedi, na zagrebškem gledališču predstavlja v prozi. Intendant se je hotel lepo oprati s tem, da je pisal Doczy-ju, večji del zagrebškega občinstva tako ne razumi iger v vezani besedi, pa smo „Poslednjo ljubezen“ prirediti dali v prozi. To je bilo pa tudi za madjaronske člane gledališkega odbora preveč. Njihov hrvatski ponos se je probudil ter so proti takemu ravnanju intendanta ugovarjali, da, celó na odgovor so ga pozvali, naj jim razjasni, ali je resnica ono, kar je on Doczy-ju v tej zadevi pisal. Intendant si ni mogel pomoči, nego je izjavil, da je sicer zares pisal Doczy-ju omenjeno pismo, ali da on ne misli z onim pristavkom vsega hrvatskega občinstva, nego one prebivalce, ki niso še popolnoma večji hrvatskemu jeziku ter res težko verze razumijo. S tem je intendant priznal, da je res tako

pisal, kakor je bilo po časopisih objavljeno njegovo pismo, ter je nedvojbeno razžalil ponos hrvatskega naroda, in odbornikom gledališnim ni preostalo nič drugega, da se zahvalijo na svoji časti, pa so to tudi v istini storili, ali še le potem, ko je intendant na svojo odgovornost proti odborovemu zaključku podelil zopet vseučilišnim dijakom pravico na polovične karte za gledališne predstave. In tako se je osvetil eden drugemu, bode li pa gledališče imelo od tega kakšno korist, je pa dvojbeno. Vse je tudi znatiželjno, kako se bode to vprašanje rešilo, kajti tako napetih odnošajev še nismo imeli v našem gledališču. Bržkone da bode sama vlada posredovala ter vprašanje rešila, kakor se spodobi.

Naši boljši krogi se za glasbo in petje vedno jako zanimajo. Zdaj, ko ni opere več, prirejujejo se koncerti, ki se odlikujejo v umetniškem pogledu. Tako se je 13. aprila izvela od samih domačih sil glasovita Verdijeva „Messa da requiem“ v dvorani „Kola“. To znamenito glasbeno delo se je dozdej slišalo le v največjih mestih, a mnogi je dvojil, da bi moglo pri nas vspeti. In vendar se je tako precizno pelo, kakor da je Verdi sam izvežbal in vodil pevce. To je najboljši dokaz o spretnosti naših pevcev in glasbenikov, med katerim imata največjo zaslugu pri tem Zajc in Stökl. Če tudi so bile cene za to produkcijo morda pretirane, vendar se je velika dvorana popolnoma napolnila, a da se zadovolji občinstvu, ki ni moglo prisostovati prvokrat, ponovila se bode produkcija v sredo.

Ko govorim že o glasbi, naj omenim še v kratkem zgubo, ki je zadela našo glasbo vsled smrti Jurja Eisenhuta. Pokojnik je bil rojen Zagrebčan ter se je že kot gimnazijalec bavil z glasbo ter nekaj prav mičnih napevov sestavil. Kasneje se je posvetil popolnoma glasbi, vendar pa v tem pogledu ni bil dovoljno podpiran ter ni dobil podpore za konservatorij, nego je nadaljeval svoje nauke na zagrebški šoli pod ravnanjem prof. Švarca. Tukaj in pa kasneje na Dunaju pod Storhom se je kot samouk tako izuril v glasbi, da je osnoval potem glasbeni orkester za narodno gledališče v Zagrebu.

Od tega časa je ravnal on vsako večjo glasbeno produkcijo, pa so ga zatorej tudi zvali „zagrebškega Straussa“. V kratkem je postal dirigent pevskih zborov: „Kola“, „Hrvatske Lire“ in „Merkura“, ter je bil povsod priljubljen. Njegov najboljši učenec je bil prerano umrl Krežma. Pa tudi kot komponist se je proslavil z mnogimi napevi, a posebno znamenita je njegova opera „Sejслав ljuti“, ki se je 10. marca 1878 prvokrat péla v našem gledališču na splošno zadovoljstvo občinstva.

Sestavljal je tudi drugo opero, „Peter Bačić“, ali so le odlomki ostali. Tudi je poznat pokojnik po raznih napevih narodnih pesem, kot „Ustaj rode“ itd., ter po krasnem valčku „Na Savi“.

Zadnjikrat je ravnal s koncertom v „Kolu“ 9. januarja t. l. Kmalu za tem je umrl na veliko žalost hrvatskega naroda ter bil pokopan na splošnem pokopališču, kamor ga je spremilo mnogobrojno občinstvo in vsa pevska društva z glasbenim zavodom na čelu. Naj počiva mirno v hrvatske zemlji, katero je tako lepo proslavil s svojimi kompozicijami!

Dnevne novice.

(Gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju) je danes mnogo boljše; vnetje prsne mreže več ne narašča.

(Mestni zbor ljubljanski) je imel sinoči kratko sejo. V imenu finančnega odseka je poročal odbornik dr. Staré ob instalaciji vodovoda v novi mestni vojašnici ter nasvetoval, naj se iz zdravstvenih ozir in zaradi ognja vpelje vodovod v novo vojašnico, kar bi stalo 1200 gld., ker bodo vojaki brezplačno pomagali pri delu; instalacijska dela pa se oddadó potem omejene konkurence ter povabijo vsi instalaterji; troški naj se pokrijejo iz loterijskega zaklada. Ti nasveti so bili sprejeti. Odbornik Valentinčič je poročal o prošnji gimnazijskih ravnateljstev gledé prepustitve prostora za igrišče ter nasvetoval, naj se v ta namen prepusti travnik za kolizejem med železnico in novim drevoredom. Odbornik dr. vitez Bleiweis dostavi, naj bi se ta svet sploh prepustil občinstvu za otroško igrišče. Mestni zastop je sklenil, da se omenjeni prostor prepusti ob sredah in sobotah dijakom, ostale dni občinstvu sploh za igrišče.

(Koncert „Glasbene Matice“) je v redutni dvorani danes v soboto dné 18. aprila 1891. leta.

(Dalje v prilogi.)

Pri koncertu sodelujejo: godba 17. pešpolka pod vodstvom kapelnika g. Nemrave, operni pevec g. J. Noll, učitelj „Glasbene Matice“ g. K. Hoffmeister in pevski zbor „Glasbene Matice“. Vspored: 1. I. Glinka: Uvodnica operi „Ruslan in Ljudmila“, svira vojaška godba. 2. A. Nedvéd: „Vojaci na potu“, poje pevski zbor „Glasbene Matice“. 3. a) I. pl. Zajc: „Domovini i ljubavi“, b) Kamilo Mašek: „Kam?“ poje g. J. Noll, spremlja ga na klavirju g. K. Hoffmeister. 4. a) A. Nedvéd: „Slovenska dežela“, b) A. Foerster: „Slava Slovincem“, poje pevski zbor „Glasbene Matice“. 5. a) I. pl. Zajc: Recitativ in arija iz opere „Nikola Šubić-Zrinski“, b) Donizetti: Recitativ in romanca iz opere „Don Sebastiano“, poje g. J. Noll, spremlja ga g. K. Hoffmeister. 6. F. S. Vilhar: „Slovo“, za veliki moški zbor in bariton-solo, poje pevski zbor „Glasbene Matice“, samospjev g. J. Noll, spremlja vojaška godba. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice: Cércele à 2 gld., sedeži prve vrste à 1 gld., druge vrste à 80 kr., sedeži na galeriji à 1 gld., vstop v pritličje ali na galerijo à 60 kr., dijaške vstopnice à 40 kr., dobivajo se v prodajalnicah gg. Vaso Petričiča in Fr. Sossa in na večer koncerta pri blagajnici. Zborom besede dobivale se bodo v dan koncerta zvečer pri blagajniku. (To vabilo oziroma naznanilo prejeli smo sinoči ob 1/4 6. uro. Op. vred.)

(Volitve v občinski svet ljubljanski.) Danes opozarjamo vzlasti volilce tretjega razreda, da v ponedeljek vsi pridejo pravočasno na volišče; kajti nasprotna stranka Kajzelj-Kunc-Zupančičeva dela z vsemi silami, da bi zmagala pri volitvah. Kdor te gospode pozna, ta vé, kaj mu je storiti. Mi o teh kandidatih nasprotne stranke najrajši molčimo, čemu bi se tudi „neumnost“ poskušala z inteligenco. — Gledé agitacije pa, ki bi ne mogla hujša biti, ko bi imel Turek v deželo priti, dostaviti nam je še več podrobnostij. Nastopne ženske-volilke so nas naprosile, da javno preključimo pooblastila, katera je nasprotna stranka z zvijačo dobila od omenjenih oseb: Piano Elizabeta, Železnikar Marjeta, Omahen Marija, Dular Lucija, Zevnik Marija, Mariji Oigoj se tudi še sedaj brani vrniti pooblastilo g. Peregrin Kaizelj. — Poroča se nam, da je g. Rohrman za ponedeljek naročil pri „K.“ 50 golažev. Ti so sicer po 12 kr., a gospod je nekoliko „glihal“ ter jih dobil po 10 kr. Magistratni sluga K—č. zabavlja pri svoji agitaciji na duhovne ter grozi ljudem, da jih bodo duhovni uničili na tezalnicah, ako zmaga konservativna stranka. — Iz teh poročil je jasno, kakšne nasprotnike imamo; proti takim ljudem in proti takemu orožju ni drugega pomočka, kakor soglasno voliti kandidate, katere priporoča „Katoliško-politično društvo“.

(Popravek.) Knjigovez g. Franjo Dežman poslal nam je popravek: „Ni res, da bi bil rabil proti gg. Dolinarju in P. Velkavru, ko sta se vračala od volilnega shoda „Katol. polit. društva“, izraz „barabe“, kar lahko spričuje takratni moj spremljevalec M. Benčan.“ Ker je „radikalni“ g. Dežman zahteval, da se tiska njegovo ime v našem listu, ustrezemo sicer njegovi želji, a dostavimo, da trdi neresnico, ker gg. Dolinar in Velkavrh sta pripravljena pri sodišču dokazati, da smo resnico pisali. Kaj poreča nato radikalni g. Dežman?

(Pri cesarju v avdijenci.) Poročali smo včeraj, kako milostno je sprejel cesar slovenskega poslanca g. Nabergoja; tej vesti danes še dostavljamo, da je bil kmalu potem od cesarja sprejet tudi naš državni poslanec, vpokojeni vladni svetnik, gosp. pl. Anton Globočnik.

(Celjska omika.) Piše se nam iz Celja: Dovolj je že znano, da se v našem mestu vled neprestane hujskanja in besnega sovraštva nekaterih zagrizencev brez vere in vesti, kakor tudi vsled izživajoče pisave tukajšnjega črnega lističa nastopile take žalostne razmere, da Slovenci na ulicah, na sprehodih niso varni pred pobalinsko razuzdanostjo. — Da pa pošten duhovnik celjskega mesta celó svojega življenja ni več varen, o tem smo se zdaj prepričali. V noči od 15. do 16. aprila priletel je v sobo č. g. kapelana Ivana Krantiča kamen take velikosti, da bi ga bil utegnil nevarno raniti, če ne celó usmrtiti, ko bi bil č. gospoda v sredi sobe zadel. Sad zori, krvav sad! Toliko danes iz našega „zloglasnega“ mesta.

(Slovensko gledališče.) Jutri bode predstava na korist igralki in perki Gizeli Nigrinovi in igralcu in pevcu Franu Perdanu. Predstavljal

se bode čarobni igrokaz v treh dejanjih: „Zapravljevec“. Spisal Ferd. Raimund, poslovenil Josip Ogrinec. — Iz posebne prijaznosti sodelujeta gosp. A. Stamecar in oddelek pevskega zbora „Slavec“.

(Popravek in dodatek.) V naše poročilo „o pristojbinskem namestku“ („Slov.“ šte. 84) vrnil se je malopomenljiv tiskarski pogrešek. Postava o pristojbinskem namestku izšla je že 9. (a ne 15.) febr. 1850. l. ter se nahaja v drž. zak. pod št. 50. Za 70kratno zemljarino kot „navadno vrednost“ neprimičnin v smislu § 50. ravnokar navedenega zakona govorita še razpis vis. fin. min. od 22. febr. 1883, št. 40.190 in razsodba upravnega sodišča z dné 14. aprila 1888, kakor se to bere v Manz-ovi izdaji pristojbinske postave, izšli na Dunaju 1891. l. (str. 73. in 75., ozir. str. 566—567). Rok za vpo-dajanje priznanih in imovinskih dokazil doteka. Po § 4. zak. z dné 2. okt. 1865 (drž. zak. šte. 108) so te vloge poštne proste, ker se podajejo „na podlagi občnih ukazov“. N—e.

(Posnemanja vredno!) Poroča se nam iz Metlike: Vsled prošnje sinov svojih poslovenil je tukajšnji trgovec g. Joh. Poschek svoje ime in bode v prihodnje beležil trdko svojo slovenski: Ivan Požek, kar se bode dotičnikom objavilo v posebni okrožnici dné 20. t. m. — Prav takó!

(Prepovedan časopis.) Kakor se javlja iz Solnograda, je ondotni konzistorij z dné 8. t. m. prepovedal bogoslovcem tamošnjega semenišča čitati časopis „Volksfreund“. Ta list je, kakor znano, glasilo poznatega Lienbacherja in izhaja tudi v Solnogradu.

(Iz Opatije) se poroča dné 17. aprila: Z današnjim dnem broji število tukajšnjih gostov in topličarjev ne še doseženo število: 4015 tujcev! Iz Ljubljane so sem dospeli gospodje: Vilj. Treo, arhitekt; Jul. Klein, stavbeni podjetnik; brata Saemanna, tovarnarja, in Val. Krisper.

(Iz Repenj) pri Vodica se nam poroča. Danes dné 16. t. m. je premil. gosp. knezoškof mariborski dr. M. Napotnik v spremstvu č. g. dr. Lesarja obiskal tukajšnji zavod č. šolskih sestrâ, ogledal si dvorazredno dekleško šolo in tudi lepo cerkvico presv. srca Jezusovega. Poklonila sta se mu pri tej priliki vodiški župnik kot duhovni vodja in Katarina Sporn, ustanoviteljica tega zavoda. Gosp. župnik se zahvali za častni obisk, na kar premil. gosp. knezoškof odgovori: Po zgledu sv. Karola Boromeja tudi jaz Vas prosim, predno Vas blagoslovim, spolnite, da bodele deležni božjega blagoslova, te tri reči: vigilate, pugnate et orate! — čujte, vojskujte se in molite! Prehitro je minul čas; voščili smo odličnemu gostu srečno pot in povratek iz večnega mesta, pa tudi trdno zdravje.

(Okrajna bolniška blagajnica za ljubljansko okolico v Št. Vidu) ima svoj občni zbor 26. dné aprila popoldne ob 3. uri v društveni hiši katoliškega rokodelskega društva v Št. Vidu nad Ljubljano. Poslovni red je: 1. Ukrepanje o letnem poročilu načelnštva in njega odveze. 2. Razni predlogi. 3. Volitev načelnštva. 4. Volitev nadziralnega odbora. 5. Volitev razsodišča. Vstop je le tistim delodajalcem, kateri imajo plačilne pôle, in delavcem, kateri imajo izkaznice, dovoljen.

(Stranke v gosposki zbornici.) Kako močne so pojedine stranke v gosposki zbornici, pové nam nastopno število: Desnica (načelnik knez Karol Schwarzenberg) broji 83 članov; levica (načelnik Schmerling) 61 članov, in središče (načelnik knez Metternich) 50 članov.

(Občni zbor) [c. kr. kmetijske družbe kranjske bode v četrtek, dné 4. junija t. l.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) V včerajšnji seji se je sklenilo: Prošnja krojaškega mojstra Mat. Kunca za dovoljenje, da bi smel ustanoviti šolo za pouk v krojenju obleke, se podpira, istotako tudi prošnja občine gor. logaške za dovoljenje živinskih semnjev; prošnja občine horjulske za dovoljenje štirih kramarskih in živinskih semnjev, potem prošnja tržne občine litijske za pomnožitev dosedanjih petih kramarskih in živinskih semnjev za dva in prošnja podobčine Nadlesk za dovoljenje treh kramarskih in živinskih semnjev se ne podpirajo. Zbornica se je izrekla, da železniških podjetij ni mogoče siliti, da bi k obrtnim zadrugam pristopila; potem je odobrila poročila o pravilih dveh obrtnih zadrug v Ljubljani in sklenila podpirati prošnjo županstva v Kropi za vpeljavo čevljarskega obrta. Dalje je ukrenila peticijo zbornice v Inomostu, naj bi fi-

nančna oblastva ne smela zahtevati pregledov o inventarji in bilanci, podpirati, ter na vprašanje, je li točenje sodavode in limonade dopuščen obrt, ali treba zanj posebne koncesije, izrekla, da je ta obrt dopuščen obrt. Slednjič se je sklenilo prošnjo tiskarskega gremija v Pragi za premeno tiskovnega zakona in odpravo časniškega kolka podpirati pri visoki državni zbornici in pri visokem finančnem in pravosodnem ministerstvu.

(Prosti zemljiškega davka) so po zakonu z dne 15. junija 1890. l. vinogradi, kateri so bili uničeni od trtne uši, ali ne nad 25 kilometrov oddaljeni od kakega s tem mrčesom okuženega vinograda ter z nova obsajeni z novimi trtami. Prosti so deset let, počenši od tedaj, ko se je završil novi nasad. Toda novi nasad mora obsegati najmanj 1/4 hektara ali 695 kvadratnih sežnjev. Ker so na Kranjskem zemljišča silno razkosana in ker bodo mali vinogradniki, katerih je največ, težko kedaj sadili po toliko novega vinograda, da bi obsegel 2500m², in bi torej le malokdo užival dobrote tega zakona, obrnil se je deželni odbor kranjski do državnega zbora s prošnjo, da bi spremenil dotično določbo zakona in da bi zemljarine prosti bili novi nasadi, ako obsegajo vsaj 1000m² ali 366□°.

(Prememba posesti.) Graščino Lesičje pri Šmariji kupil je od gosp. dr. Ahazhizha lesni trgovec g. Fr. Hren.

(Nova odredba za pismonoše.) Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da imajo uniformovani služabniki poštne in brzojavne uradov, bodisi v službi ali ne, pozdravljati vojaški (salutovanje) vsacega uniformovanega državnega uradnika.

(Živalske bolezni) po najnovejšem uradnem poročilu razsajajo še na Kranjskem, in sicer boleha jo živali za garjami ali srabom v Cerkljah in Št. Jerneju v krškem okraju.

Slavnemu vredništvu „Slovenca“.

Gledé na „izjavo“ Marije Kušarjeve iz Slonovih ulic z dné 14. t. m., nahajajoče se v šte. 84 Vašega lista, zahtevam v zmislu § 19. tisk. zak., da objavite v prihodnji številki na istem mestu nastopni popravek:

„Ni res, da bi bil jaz pred tedni odposlal nekega nepoznanega agitatorja za sedanje mestne volitve k imenovani Mariji Kušarjevi z naročilom, da naj jej bajé kot moj odposlanec reče, da naj mu podpiše pooblastilo za volitev III. razreda; neistinito je to tembolj, ker jaz imenovane posestnice iz Slonovih ulic šte. 4 niti sam ne poznam in torej tudi niti najmanjšega povoda nisem imel, kôga k njej pošiljati z naročilom, da naj se pri tej priliki ná-me sklicuje; dalje torej tudi ni res, da bi bila imenovana, meni povsem nepoznata Marija Kušar bajé mojemu odposlancu sploh podpisala kakoršnokoli pooblastilo.“

Istina pa je, da se je dné 14. t. m. okoli 4. ure popoldne ob moji odsotnosti po pošti dostavila v moji odvetniški pisarni neka dopisnica z istega dné, v koji mi nepoznata posestnica Marija Kušar iz Slonovih ulic šte. 4 z grožnjo preti, „da naj jej do 4. ure istega popoldne „namišljeno“ nje pooblastilo tembolj gotovo vratim, ker bi sicer zoper to nasilje bila prisiljena, pri volitvi protestovati in tudi javnim potom celo stvar naznati.“

Istotako istinito je pa tudi, da bi jaz celó za slučaj, da je v resnici vse uprav tako, kakor Marija Kušar silni položaj opisuje, nikakor ne mogel se izogniti nje zapretni grožnji, ker me v resnici niti v dan 14. t. m., ko se je napominana dopisnica kasno popoldne dostavila bila po pošti v moji pisarni, in prihodnjega dné, ko se je že pripravljena „izjava“ tiskala bila v „Slovenec“, — ni bilo domá, nego sem bil oba dneva zapored na komisijah v Škofji Loki.

Istina je konečno tudi, da jaz imenovani Mariji Kušarjevi tirjanega pooblastila nisem vrnil in tudi vrniti nisem mogel, ker takega pooblastila sploh nikdar, ne od nje, ne od kakega drugega prejel nisem.“

V Ljubljani, dné 16. aprila 1891.

Dr. Ivan Tavčar.

Dostavek vredništva: Gospod doktor bi si bil lahko prihranil trud, ko je sestavljal dolgi popravek, da je pazljiveje prečital dotično izjavo.

V izjavi namreč ni naravnost rečeno, da je nepoznatoga agitatorja poslal gospod dr. Ivan Tavčar, da bi to lahko storil, če tudi osebno ne pozna volilke. Istina je, kar ponavljamo, da je prišel k volilki neki agitator, ki je torej lagal, da ga je poslal gospod dr. Ivan Tavčar. Mi nemamo torej ničesa popraviti, temveč le pojasniti dotično izjavo.

Raznoterosti.

— Darwinizem pri kraju. „Národní listy“ so pred nekimi dnevi podali svojim čitateljem vsebino zanimivega predavanja vseučilišnega profesorja dr. Reinsberga „o človeku v prirodi“, s katerim se je dne 5. marca t. l. sklenil ciklus predavanj v korist „društva čeških medicincev“. V omenjenem govoru je gospod profesor dokazoval, da se darvinizem približuje svojemu koncu. Ni sicer že popolnoma pri kraju, ker ima dozda še dosti trdovratnih zagovornikov, ampak večina učenjakov novejših dóbe ne strinja se več s teorijo prirodoslovca Darvina. Večina izmed njih se zopet ujema s sv. pismom o izviru človeka. — Iz tega se vidi, da učenjaki zopet prihajajo k pameti.

(Liga + 2.)

— Crispi je pred kratkim prvi pot zopet nastopil kot odvetnik, in sicer pred apelnim sodiščem v Neapolju v pravdi družbe „Serino“ proti „Società Veneta“. Crispi je govoril celo uro; dvorana je bila prenapolnjena občinstva.

— Nov avstrijski svetnik. Kakor iz vrstno vredovani nemški list „Quart.-Schrift.“ v zadnjem svojem zvezku poroča, dovolil je rimski zbor za sv. obrede, da se sv. ostanki častitljivega služabnika božjega, Janeza Nepomuka Cidererja, bivšega knezoškofa tridentinskega, vzdignejo iz škofje rakve v Tridentu ter se prenesejo slovesno na odličnejše mesto. To je gotovo znamenje, da se približuje čas, ko se bode ta častitljivi služabnik božji slovesno svetnikom božjim prišel. Ni dvomiti, da on že zdaj prosi pred božjim prestolom ne le za svojo nekdanjo škofijo, nego za vesoljno katoliško cerkev. Posebnih milosti pa sme pričakovati nje gova domovina, mila Avstrija, kadar bo sv. truplo slovesno na altar povzdignjeno. — e.

— London. Pred kratkim objavile so se te-le številke iz Londona, največjega mesta na svetu: Leta 1066 štel je London 40.000 prebivalcev. Leta 1700 jih je imel 700.000; leta 1800 900.000; leta 1890 pa 4.425.000. Mesto ima 48 mostov čez reko Themse, ki teče skozi London; nadalje ima 76 gledališč, 2200 poštnih in brzojavnih uradov z 15.000 uradniki, 547.410 hiš, 1450 cerkv, 2100 bolnišnic, 7600 pivarnic, 1800 kavarn, 5100 gostilnic, 3100 pekarij, 2500 klavnic in 326.000 služabnikov in služabnic. Prebivalci potrebujejo za živž vsako leto 2.200.000 vreč moke, 260.000 svinj, 450.000 volov, 1.600.000 goved, 8.500.000 divjine pa kuretine, 220.000.000 rib in 510.000.000 ostrig.

— Znamenje časa. V Siklonu bilo je razpisano mesto občinskega zdravnika s 400 gld. Oglasilo se je jako mnogo prošnikov, od katerih so se nekateri nikoli ponujali, da prevzamejo dotično mesto za 300 ali 200 gld.

— Društvo čeških velikošolcev iz zapadne Češke je razpustilo češko namestništvo, ker je pri obnem zboru se izreklo, da odobrava postopanje čeških delavcev, in s tem prestopilo svoj delokrog. Na tem zboru so dijaki izrekli, da se popolnoma strinjajo s socialnim programom čeških delavcev in so pripravljeni povsod podpirati češke socialne demokrate, nikakor pa ne mejuarodnih.

— Sahara. Učenjaki že dolgo domnevajo, da je v saharški puščavi voda v veliki globočini. V nekaterih krajih se je celo že posrečilo napraviti arteziške vodnjake. Sedaj so baje pri El-Gei zasledili, da je 152 čevljev pod zemljo močna vodna žila. Nadejajo se, da se bode ta žila dala porabiti, da se nekateri kraji puščave preskrbe s potrebno vodo.

— Proglašenje za svetnika. Kapucinski red je sprožil misel, da bi se oče Marka d'Aviano, ki je znan iz turških vojsk in pa osvobojenja Dunaja. Na Dunaju se je v ta namen že sestavilo duhovno sodišče in je za sodeca odbran apostolski vojni vikar dr. Belopotocky, za sosodeca pa prelat dr. Kriekl in profesor dr. Ricker; za promotorja fiskalis pa o. Andrej Frühwirth in za aktuarja dr. Karol Weiss. Prvo sejo je sodišče že imelo.

— Znana zagrebška delavnica orgelj M. Hefererja vdove in sina, katere oznanilo prinašamo v današnji številki našega lista, dobila je razven mnogih odlikovanj tudi od sarajevskega nadškofa sledečo pohvalnico: „Od strane ovoga ordinarijata rado se izdaje svjedočanstvo, da je veleštovanj gsp. Ferdinand Heferer u prvostolnoj crkvi presv. Sreca Isusova u Sarajevu godine spasa 1889 orgulje od 22 registra sa dvostrukom klaviaturom i s ustrojem skroz odgovarajućim novim zahtjevom postavio na sveobće zadovoljstvo tako, da se te nove orgulje po sudu vještaka smatrajo djelom savršenim sbog čega ovaj ordinarijat veleštovanoga g. Feri-

dinanda Heferera katoličkom svećenstvu preporuča kao vješta graditelja orgulja pošto za stalno drži da će on savjestno i vješto svaku naručbu izvršiti kao što je ovdje u Sarajevu svakoj želji odgovorio koju mu vještaci izraziše.

U Sarajevu dne 17. listopada 1889.

Od nadbiskupskoga ordinarijata Vrhbosanskoga.

Jostp,
nadbiskup.

Telegrami.

Dunaj, 17. aprila. 14 vladnih predlog v državnem zboru je bilo izročenih posebnim odsekom. O vladni predlogi gledé na hišni davek v občinah, z Dunajem združenih, je poslanec dr. Kopp izrazil svoje zadovoljstvo. Dr. Bärnreither je priporočil svoj in tovarišev postavni načrt o registrovanih pomočnih blagajnicah, ki se je izročil obrtnemu odseku. Hajek in tovariši so nasvetovali premembo obrtnega reda gledé na praznovanje nedelj in praznikov. Na predlog poslanca Fussa bodo obrtni, davčni in gospodarski odsek javni. Prihodnja seja je v ponedeljek.

Praga, 18. aprila. K otvorjenju razstave pridejo nadvojvoda Karol Ludovik, nekateri ministri in več dostojanstvenikov. Cesar obišče razstavo pozneje.

Budimpešta, 17. aprila. V katedrali v Vacovu je neki čevljar ustrelil kanonika Kondo, ko je daroval sv. mašo. Morilec je trikrat ustrelil na kanonika, četrti strel je zadel dečka. Nato je morilec z dvema streloma sam sebe umoril. Konda je bil jako priljubljen duhovnik. Vzrok je nekda ta, da je bil kanonik sodnik pri zakonski pravdi in je odločil na korist udovi čevljarjevi.

Rangoon, 17. aprila. Presgrave se je sprijel z Manipurei, katerih je bilo 50 mrtvih.

St. Francisco, 18. aprila. Angleška ladija St. Katarina je ponesrečila na obrežji Karolinskih otokov; 90 oseb je utonilo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—68)

Tuji.

16. aprila.

Pri **Maliču**: Schwarz, inženir; Pichler, tovarnar; Sternberger, Grüneisen, Scheider, Betelheim, Brückner, Mandl, Herlink, Rubin, Berger, trgovci; Weinwurm, Götz, Dienstl in dr. Metzl, z Dunaja. — Löfller, Friedrich, Trebitsch in Traff, trgovci, iz Brna. — Grof Montecucoli iz Štorij. — dr. Kaul s soprogo iz Grada. — Miklitz, logar, iz Radovljice.

Pri **Stonu**: Wachtel, Zieger, Krotosyner, trgovci; Eluschnitz, Elgen, z Dunaja. — dr. Temnikler iz Slov. Grada. — Koss, hišni posestnik, iz Celovca. — Wollner z Reke. — Rothel, trgovec, iz Kočevja. — Kraus in Kohn, trgovci, iz Siofoka. — Dolinar, trgovec, iz Vel. Doline. — Müller iz Trsta. — Gamer iz Solnograda. — Engelhoff, tovarnar, iz Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Rankl, trgovčeva soproga, s hčerjo, iz Caglova. — Zidar, sladčkar, iz Moravč. Pri **Južnem kolodvoru**: Oruštejn iz Zagreba.

Umrlj so:

15. aprila. Jožef Rützel, hlapec, 19 let, Kravja dolina 11, srčna hiba.
16. Florjan Haller, prisiljenec, 23 let, Poljanski nasip 50, jetika.
17. aprila. Jožef Počkaj, zidar, 31 let, Hrenove ulice 15, pneumonia.

Zagreb,
Ilica 36.

Delavnica orgelj

Zagreb,
Ilica 36.

Izdeljujeva

nove cerkvene orglje

vsake veličine po najnovšem in najsolidnejšem ustroju. Obode izdeljujeva po načrtih v kateremkoli zlogu.

Večletno jamstvo, nizke cene, plačilni pogoji po dogovoru.

Vsakovrstna popravila izvršujeva hitro in vestno; kratko, moreva se meriti z vsako drugo podobno delavnico. (12—1)

M. Heferer-a udova in sin.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veler	Vreme	Motrine na 24 ur v m/s
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
17	7. u. zjut.	737.9	5.8	sl. vzh.	jasno
	2. u. pop.	735.0	13.2	sl. szap.	oblačno
	9. u. zveč.	734.4	5.4	„	del. jasno
Srednja temperatura 8.3°, za 1.0° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld	55 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	92 „	55 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „	10 „
Papirna renta, davka prosta	101 „	80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	990 „	— „
Kreditne akcije	300 „	— „
London	116 „	50 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	24 „
Cesarski cekini	5 „	50 1/2 „
Nemške marke	57 „	12 1/2 „

Stanje avstro-ogerske banke

dne 15. aprila 1891.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld.	399,347.000 (— 1,579.000)
Kovinski zaklad	„	245,117.000 (+ 6.000)
Listnica	„	138,026.000 (+ 2,927.000)
Lombard	„	22,892.000 (+ 864.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	52,775.000 (+ 274.000)

I. izkaz darov za Prešernov spomenik.

Dijaki ljubljanske gimnazije leta 1889	32 gld.	15 kr.
J. M. v Ljubljani leta 1889	12 „	20 „
Dijaki v Cerkljah leta 1889	10 „	— „
Dijaki v Cerkljah leta 1889	20 „	— „
Dr. Fr. Celestin, kr. profesor v Zagrebu	50 „	— „
A. Aškerc, kapelan v Vitanji	5 „	— „
M. Valjavec, kr. profesor v Zagrebu (podpisal 50 gld.)	2 „	— „
J. Steklasa, kr. profesor v Zagrebu	5 „	— „
Dr. Fr. Kos, c. kr. profesor v Gorici	5 „	— „
J. Navratil, ravnatelj c. kr. pom. uradov na Dunaju	3 „	— „
Dr. Jurij Hrašovec v Celju	5 „	— „
Ivan Vrhovnik, župnik v St. Gothardu	5 „	— „
Dr. Jožef Vošnjak, dež. odbornik v Ljubljani (podpisal 50 gld.)	10 „	— „
Ivan Murnik, dež. odbornik v Ljubljani (podpisal 50 gld.)	10 „	— „
Dr. Jernej Zupanec, c. kr. notar v Ljubljani (podpisal 50 gld.)	10 „	— „
J. L., c. in kr. stotnik, nabral pri častnikih v Komornu	8 „	50 „
Dr. Fr. Detela, c. kr. gimnazijski ravnatelj v Novem Mestu	5 „	— „
Dr. Benjamin Ipavec, zdravnik v Gradcu	50 „	— „
Ivan Vilhar v Ljubljani	20 „	— „
M. Valjavec, kr. profesor v Zagrebu	3 „	— „
Karol Zagar, dež. blagajnik v Ljubljani	10 „	— „
Dr. Fr. Munda, odvetnik v Ljubljani (podpisal 50 gld.)	10 „	— „

Skupaj . . . 290 gld. 85 kr.

Mimo tega sta podpisala Janko Kersnik, c. kr. notar na Brdu in dr. Ivan Tavčar, odvetnik v Ljubljani, vsak po 50 gld.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1891.

Anton Funtek,
blagajnik.

Kneippovo vodno zdravljenje (Kuhne-zdravljenje).

Zdravišče Auenhof-Stosir.

ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

Vodno zdravljenje po Kneipp-ovi metodi: masaže, zračne in solne kopeli, dobro podnebje, ceno bivanje, železniška in parniška postaja. (10—3)

Prospekti zastoj.

Učenca
za prodajalnico z mešanim blagom
sprejme takoj
(2-1) **J. Modic,**
Nova Vas pri Rakeku,
kjer se dobé natančnejše poizvedbe.

Proti podganam najboljšo sredstvo.

Tord-Tripe
pokončuje podgane, miši in krte brez
najmanjše nevarnosti za domače živali.
— 1 zavitek 50 kr. —
Glavna zaloga za Kranjsko:
G. Piccoli, (12-7)
lekarnar v Ljubljani.

Svojo bogato zalogo
raznovrstnih vóz
po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu
Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (6)

Nepresegljivo za zobe
je
I. salicilna ustna voda
aromatična, upliva okrepčevaljoče,
zabranjuje gnjilobo zob ter odstra-
njuje iz ust neprijetni duh. Jedna
velika steklenica 50 kr.
II. salicilni zobni prašek
splošno priljubljen, upliva jako okrep-
čevaljoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele,
à 30 kr.
Navedeni sredstva, o katerih je došlo
mного zahvalnih pisem, ima vedno
sveži v zalogi ter vsak dan po pošti
pošilja
lekarna
Ubald pl. Trnkóczy
diplomovani posestnik lekarne in
kemik, poleg mestne hiše v Lju-
bljani.
Zunanja naročila se s prvo pošto
izvršujejo.

Mihael Barthel & Co., Wien, X.
Najbolj preskušeni in najcenejši lesni pomaz.
Barthel-ov izvirni (16-4)
carbolineum
varuje trajno skladišča, kolarnice, plotove,
strehe iz dešča, vozove, vrata, mlino,
Jezove, mostove itd., pred (2)
gnjilobo, glivami, oštorjenjem in
žuželkami;
pomazani predmetje imajo lepo rjavo barvo, in
so 3-4 bolj trpežni. Kakovost neprekošana.
Najceneje sredstvo proti mokrim stenam, 1 kilo-
gram zadošča za 5-6 štirjaških metrov. Cenik
brezplačen. Nadalje prodaja strešni klej Ia,
strešni lak, patentovani kotran, kar-
bolno kislino, karbolno apno, kolomaz,
železni lak itd. po najnižji ceni.
MIHAEL BARTHEL & Co.
Wien, X., Keplergasse Nr. 20.
Mihael Barthel & Co., Wien, X.

Zobozdravnik
Schweiger
stanuje
hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču)
št. 25 in 26, II. nadstropje.
Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure
dopolndne, od 2. do 5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 9.
do 1/2. ure.
Najnovejše iznajdbe in sredstva v zob-
zdravništvu. Najboljše plombe, po barvi
zobem prikladne. (36)
Za vsa dela se jamči.

Cena
2 gld. 95 kr. S kalendarjem
3 gld. 75 kr.
Ura z budilnikom
in zvončkom
sveti, vis. 18cm
vine, je dobiti
ki se po noči
vokrovi iz ko-
v v tovarni
EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12. (12-5)
Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lično iz-
rezljanej omarici, podobarsko delo, s košenimi ka-
zalei 8 gld.
Ceniki stenskih in žepnih ur se pošiljajo
brezplačno, če se zahtevi priloži poštna marka za
poslatev. (12-10)

Tinktura
za želodec.
(Tinctura Rhei Comp.)

Ilekarja Piccolija v Ljub-
ljani, narejena z večine iz
samega pristnega kineskega
revnja, je ukusno in izdatno
zdravilo, katero ureja funk-
cije prebavnih organov. Raz-
pošilja jo izdelovatelj v za-
bojčkih po 12 steklenic.
Jedna steklenica velja 10 kr.
(60-12) (80-32)

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.
Uzorne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo,
nefrankovane in le proti vložbi 20 gld., kateri se odra-
čunajo, kadar se blago naroči.
Blago za obleke.
Peruvien in dosking za prečastito duhovščino.
Blago za uniforme c. kr. uradnikov po predpisu, tudi za
veterane, gasilce, telovadce, livreje.
Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremičen za
lovsko suknje, blago, ki se sme prati.
Popotni plédi 4-14 gld. itd.
Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno
sukno in ne slabega blaga, ki se ponuja od vseh strani in je
jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na trdko
Jan. Stikarofsky v Brnu.
Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski,
Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za
pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni
trgovini mnogo ostankov; vsak razsoden človek pa mora spo-
znati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci
ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje
ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine
s suknom vzlic temu inserirajo uzorce od ostankov in od-
rezkov in so v takem slučaju uzorci le od kosov in ne pa
od ostankov, namen takemu postopanju je očividni.
Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne.
Barva, dolgot, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.
Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko.
Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, ita-
lijansčini in francoščini. (24-18)

Volitveni razpis.
V smislu § 17. občinskega volilnega reda
za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na
znanje, da bodo letošnje **dopolnitvene**
volitve občinskega sveta vršile se
v **mestni dvorani**, in da bode volil:
dné 20. aprila III. volilni razred,
dné 22. aprila II. volilni razred,
dné 24. aprila I. volilni razred,
vsak od 8. do 12. ure dopoldne.
Če bo treba ožje volitve, vršila se bode
v dan po prvi volitvi, t. j. dné 21. oziroma
23. in 25. aprila tudi dopoldne od 8. do 12. ure
v mestni dvorani.
Izstopijo letos sledeči gospodje občinski
svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:
V Ljubljani, dné 9. aprila 1891.
(1) **Župan: Grasselli s. r.**

Adolf Vogel,
zavod za cerkvena dela Inomost, Trolsko,
se priporoča za naročila
kornih klopj, spovednic, klečalnikov, altarjev in prižnic,
v gotičnem, romanskem in bizantinskem slogu.
Sohe svetnikov
lesene, fino oljnatobarvene in pozlačene v vsaki velikosti.
Izboknjene (relief-) podobe
kot n. pr. 14 podob križevega pota.
CHRISTUS CORPUS
s križem ali brez križa, fino oljnatobarvan za cerkev in dom, kakor tudi za misijonske in poljske križe.
Božično-jaslične predstave.
Cvetlice od lesa
pristno posrebrene in pozlačene, za cerkvene altarje zaradi lepe oblike in trajnosti posebno priporočljive.
Oljnaté slike na platnu v vsaki velikosti,
kot n. pr. za altarje, bratovščine, zastave, bandera itd.
Postaje križevega pota
na platnu oljnato barvane, z okvirjem ali brez okvirja.
Sveti grebovi.
Ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje franko in zastoj.
Z veseljem potrjujem, da so sohe, katere sem pri Vas naročil, gledé umetniške izvršitve zadovoljile také
mene kakor tudi dotično župnijo, istotako tudi hvaležno priznavam, da ste točno in v pravem času izvršili naročilo.
Na Dunaji, januarja 1885. Spoštovanjem
(8-8) **Edard baron Stülfried.**

Praga.

Občna deželna razstava

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti,časne razstave, svetč vodomet, shodi, loterija itd.

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave l. 1791 v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njegovega ces. in kralj. Veličanstva

cesarja **Franciška Josipa I.**

1891.

(16-4)

od dné 15. maa do 15. oktobra 1891.

Razpis učiteljske službe.

Na slovenski osnovni šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje

IV. učiteljsko mesto

z letno plačo pet sto (500) goldinarjev.

Službo je nastopiti v začetku bodočega šolskega leta.

Nekolekovane prošnje s potrebnimi pričevali naj se pošiljajo do 1. maja t. l. društvenemu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI, dné 10. aprila 1891.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohraniti usta sveža, krepčata željustno meso ter odpravljati slabo sapo iz ust.
1 steklenica ustne vode velja **40 kr.**, 1 škatlja zobnega praška **20 kr.**, 12 steklenic 4 gld., 12 škatelj samó **2 gld.**

Lekarna Piccoli „pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska. (30-22)

R. Tschörner-jeva

prva kemična perilnica in barvarija za sparane in nesparane garderobe

namerava osnovati **zalogo** in naj izvolijo za vodstvo te zalogo dame, ki morejo vložiti kaveijo, kakor hitro je mogoče, doposlati svoje ponudbe s fotografijo gorenjemu zavodu v Brno Barvišská ulice št. 5. (3-2)

Vozički za otroke

po ceni in prav lepi dobé se v prodajalnici

kočevske domače industrije

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4. (3-3)

Razglas.

Dné 20. aprila 1891 dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 2. do 6. ure vršila se bode v Kamniku na licu mesta za kolodvorom

prostovoljna sodnijska dražba

gospej **Josipini Rotter** lastnih za kamniškim kolodvorom ležečih zemljišč vl. šte. 191 in 192 kat. obč. Kamnik in vl. šte. 94 kat. obč. Podgorje.

Posamezni parcelni deleži izklicavali se bodo □ seženj za **1 gld., 2 gld. in 2 gld. 50 kr.**, o primanjkljaji takih ponudkov pa tudi pod to ceno.

Tabularnim upnikom ostanejo vse pravice ne gledé na izid dražbe pridržane.

Dražbeni pogoji ležijo na ogled pri podpisanem sodišču in pri e. kr. notarju gosp. dr. Karolu Schmidinger-ju v Kamniku.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku,

dné 11. aprila 1891.

C. kr. okrajni sodnik: **POLEC** p. m.

„ŠMARNICE“

Marijina visoka pesem ali magnifikat,

sostavil

Andrej Kalan, duhoven.

z dovoljenjem prečastitega knezoškofijstva ljubljanskega.

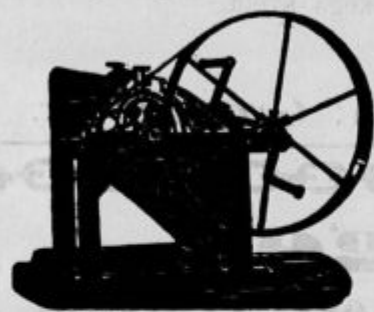
V Ljubljani 1891.

Založila „**Katoliška Bukvarna**“.

Cena polusnje 90 kr., usnje 1 gl., zlato obrezo 1 gl. 20 kr., po pošti 5 kr. več. (3-2)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugi, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, lokomobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turšice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in mečkanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtnanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za žetanje, (20-5) treslice itd. (20-4)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Cas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev.

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanestljivi zastopi se povsod osnujejo.

POMLADNI GLASI

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

Uredil in založil CIRILSKI.

V Ljubljani, 1891. Tiskala »Katoliška Tiskarna«.

Ta knjižica, ki se radi mične vsebine in krasne oblike sama priporoča, stane brošur. 30 kr., trdo vezana 40 kr. — Kdor naroči skupaj 10 izvedov, dobí en izvod po vrhu. (10-3)

Katoliška Bukvarna.

Ignacija Fasching-a vdove

ključavničarija,

Poljanski nasip šte. 8, priporoča vedno gotovo zalogo

štedilnih ognjišč.

Delo je solidno, cene kolikor mogoče nizke.

Vnanje naročbe se hitro izvršujejo.

Ign. Fasching-a vdova

v Ljubljani. (6-2)

Klavirji na obroke za na deželo, salonski krilasti klavir, pianine,

iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji drugih terdk za 280 do 350 gld. Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji (12-10)

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII. Burggasse 71.